

Bölge-Alt Bölge (İl) Ölçeğinde Peyzaj Karakter Analizi ve Değerlendirmesi Ulusal Teknik Kılavuzu

Peyzaj Mimarlığı Bölümü
Lisans Öğrencileri için

ÖZET

Şahin, Ş., 2020. Bölge-Alt Bölge (İl) Ölçeğinde Peyzaj Karakter Analizi ve Değerlendirmesi Ulusal Teknik Kılavuzu Hakkında Özet Sunum. A.Ü. Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü Peyzaj Planlama II Lisans Dersi Basılmamış Ders Notu.

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ YÜKSEK ALANLAR

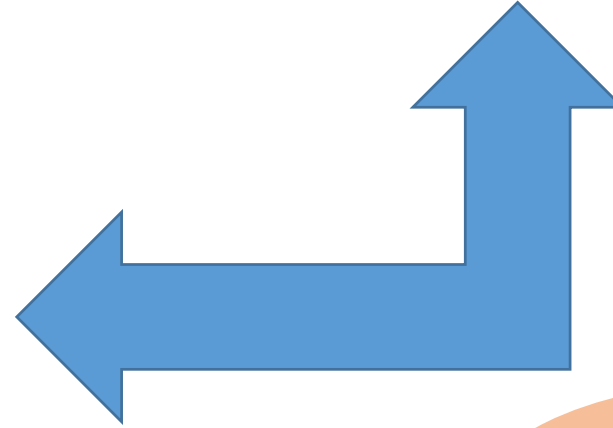
TANIM

Peyzajın yapı, fonksiyon ve değişiminin, zamansal, mekânsal ve bütünleşik analizleri ile ortaya çıkan yüksek riskler ve/veya potansiyeller nedeniyle korunma ve bakım gerektiren hassas alanlardır.

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ YÜKSEK ALANLAR

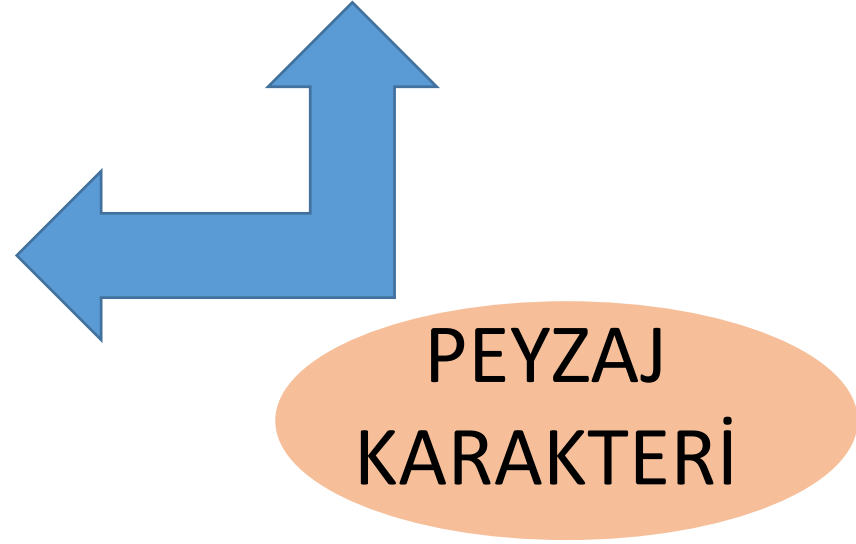
ÖGE → PEYZAJ FONKSİYONU → BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON

ÖGE → PEYZAJ DESENİ/TİPİ

PEYZAJ
KARAKTERİ

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ YÜKSEK ALANLAR

mekân

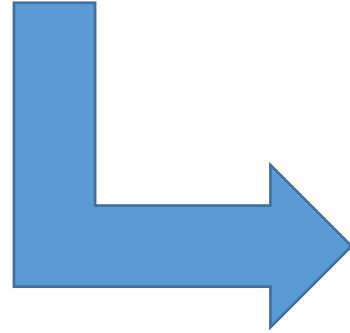
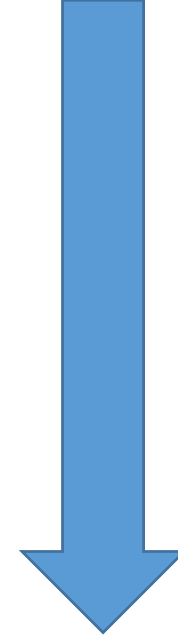
Değişim

zaman

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ YÜKSEK ALANLAR

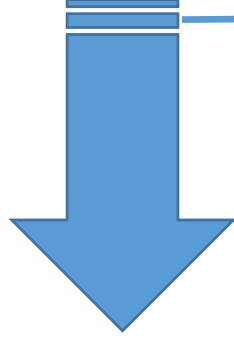

PEYZAJ KORUMA ALANLARI

AÇIK VE YEŞİL ALANLAR VE
SİSTEM KURGUSU

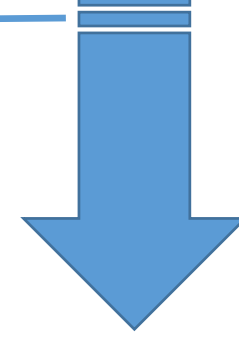
PEYZAJ KORUMA DEĞERİ

RİSKLER

- Yangın** - YÜKSEK
- Yüzey akışı** - YÜKSEK
- Taşkın** - YÜKSEK
- vb** - YÜKSEK

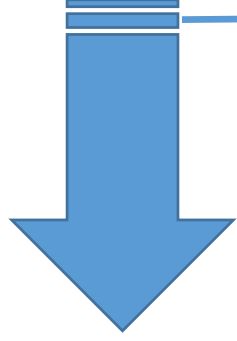
1
3
5

POTANSİYELLER

- YÜKSEK - **Yeraltı suyu beslemi**
- YÜKSEK - **Biyoçeşitlilik**
- YÜKSEK - **Peyzaj çeşitliliği**
- YÜKSEK - **Görsel değer**
- **Kültürel değer**
- **vb**

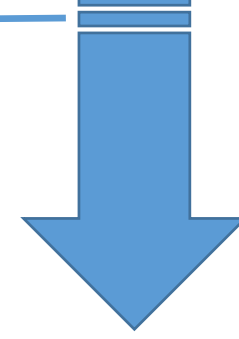
PEYZAJ KORUMA DEĞERİ

RİSKLER

- Yangın** - YÜKSEK
- Yüzey akışı** - YÜKSEK
- Taşkın** - YÜKSEK
- vb** - YÜKSEK

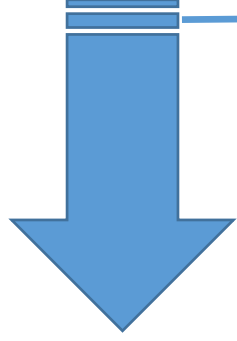
1
3
5

POTANSİYELLER

- YÜKSEK - **Yeraltı suyu beslemi**
- YÜKSEK - **Biyoçeşitlilik**
- YÜKSEK - **Peyzaj çeşitliliği**
- YÜKSEK - **Görsel değer**
- **Kültürel değer**
- **vb**

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ

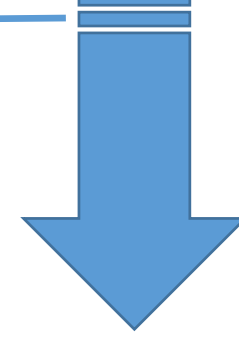
RİSKLER

- Yangın** - YÜKSEK
- Yüzey akışı** - YÜKSEK
- Taşkın** - YÜKSEK
- vb** - YÜKSEK

1

3

5

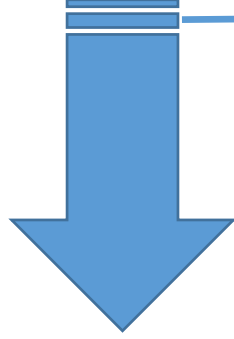

POTANSİYELLER

- YÜKSEK - **Yeraltı suyu beslemi**
- YÜKSEK - **Biyoçeşitlilik**
- YÜKSEK - **Peyzaj çeşitliliği**
- YÜKSEK - **Görsel değer**
- **Kültürel değer**
- **vb**

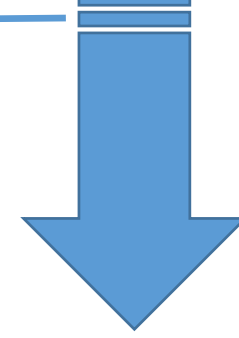
PEYZAJ KORUMA DEĞERİ

RİSKLER

- Yangın** - YÜKSEK
- Yüzey akışı** - YÜKSEK
- Taşkın** - YÜKSEK
- vb** - YÜKSEK

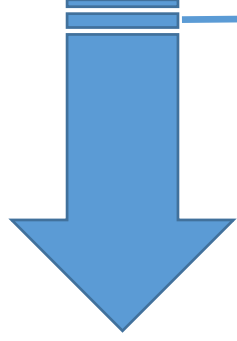
1
3
5

POTANSİYELLER

- YÜKSEK - **Yeraltı suyu beslemi**
- YÜKSEK - **Biyoçeşitlilik**
- YÜKSEK - **Peyzaj çeşitliliği**
- YÜKSEK - **Görsel değer**
- **Kültürel değer**
- **vb**

PEYZAJ KORUMA DEĞERİ

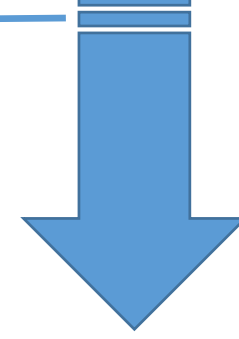
RİSKLER

- Yangın** - YÜKSEK
- Yüzey akışı** - YÜKSEK
- Taşkın** - YÜKSEK
- vb** - YÜKSEK

1

3

5

POTANSİYELLER

- YÜKSEK - **Yeraltı suyu beslemi**
- YÜKSEK - **Biyoçeşitlilik**
- YÜKSEK - **Peyzaj çeşitliliği**
- YÜKSEK - **Görsel değer**
- **Kültürel değer**
- **vb**

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON

PEYZAJ KORUMA ALANLARI VE SINIRLI PEYZAJ KULLANIMI

PF: PEYZAJ
FONKSİYONU

PF1

Y

Y

Y

vb...

PF2

Y

D

Y

PF3

Y

O

D

PF4

Y

O

D

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON=

Y

ÖRNEK BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON KÜMELERİ

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON

PEYZAJ KORUMA ALANLARI VE SINIRLI PEYZAJ KULLANIMI

PF: PEYZAJ
FONKSİYONU

PF1

Y

Y

Y

PF2

Y

D

Y

PF3

Y

O

D

PF4

Y

O

D

vb...

ÖNEMLİ NOT:
BİR PEYZAJDA EN AZ BİR
FONKSİYON YÜKSEKSE
O PEYZAJIN KORUMA TALEBİ
VARDIR.

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON=

Y

ÖRNEK BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON KÜMELERİ

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON

KONTROLLÜ PEYZAJ KULLANIMI/KONTROLLÜ PEYZAJ KORUMA

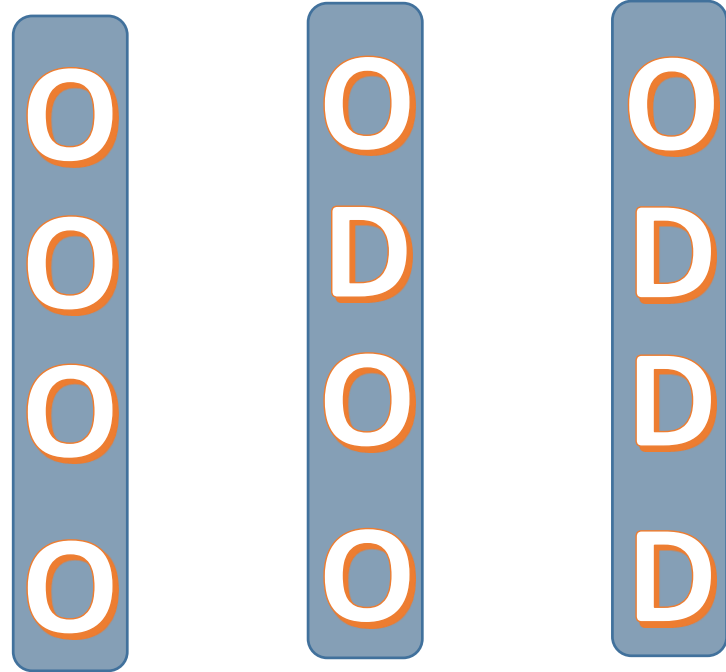
PF: PEYZAJ
FONKSİYONU

PF1

PF2

PF3

PF4

vb...

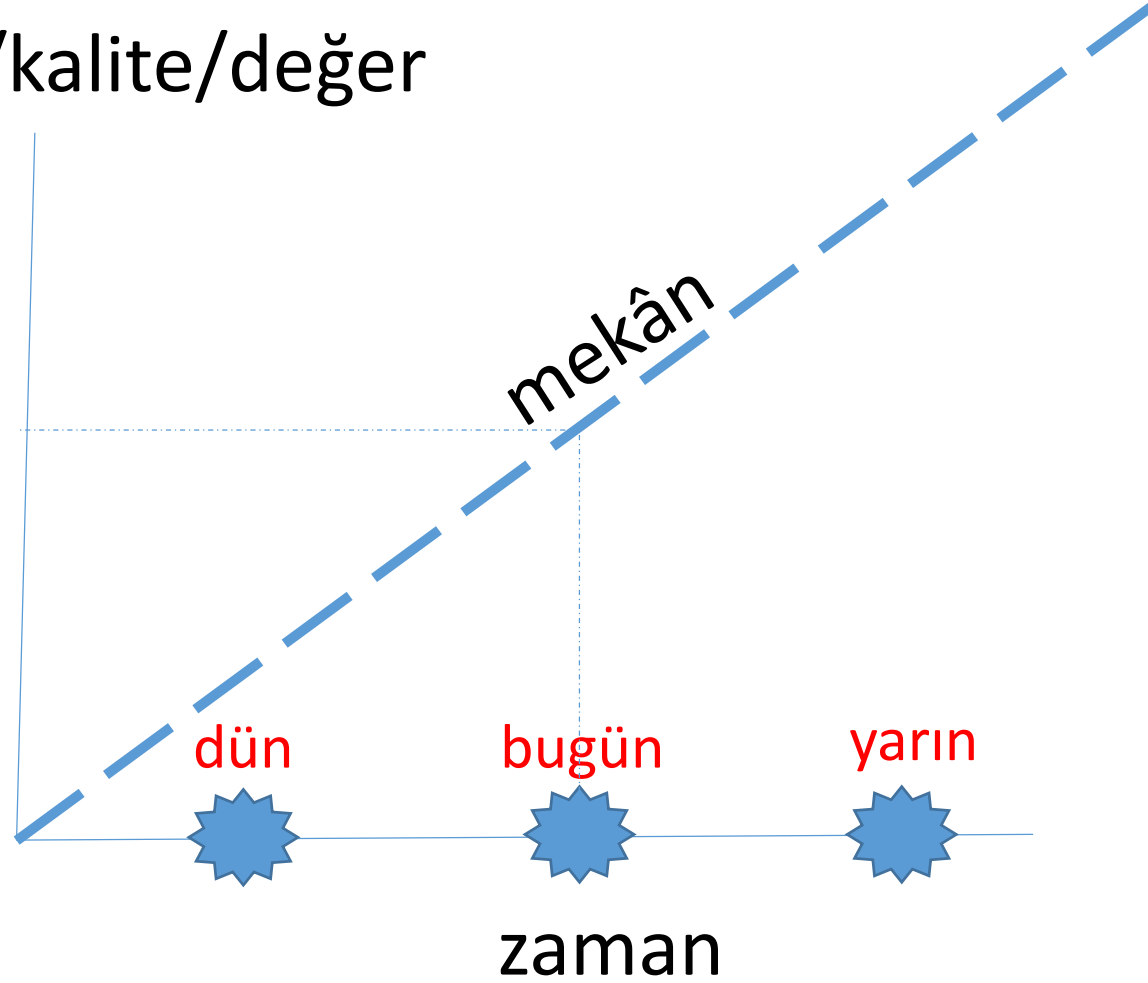
BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON=

O

ÖRNEK BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON KÜMELERİ

PEYZAJ GELİŞİMİ

durum/kalite/değer

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON

POTANSİYEL PEYZAJ GELİŞİMİ

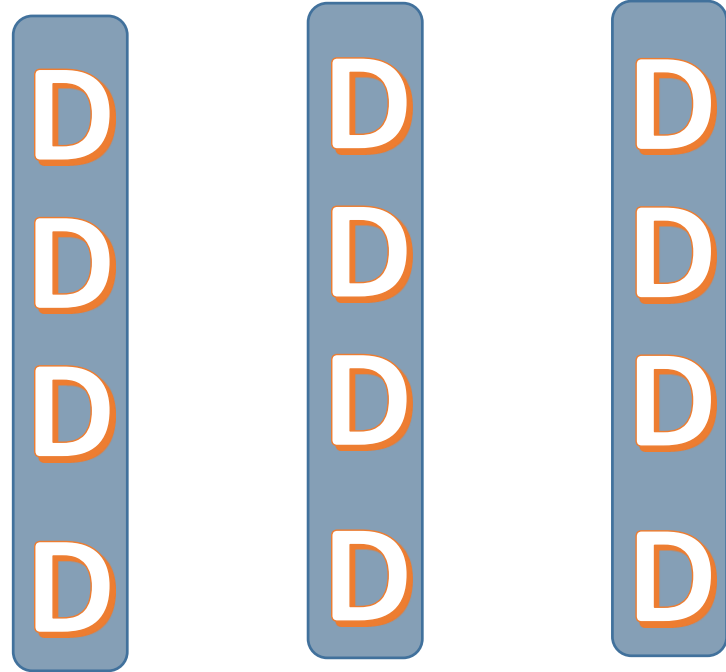
PF: PEYZAJ
FONKSİYONU

PF1

PF2

PF3

PF4

vb...

BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON=

D

ÖRNEK BÜTÜNLEŞİK FONKSİYON KÜMELERİ

PEYZAJ PLANLAMA TERMİNOLOJİSİ

KILAVUZUN FARKLI MEVZUAT İLE KARŞILAŞTIRMASI

BÖLGE - ALT BÖLGE (İL) ÖLÇEĞİNDE PEYZAJ KARAKTER ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMESİ ULUSAL TEKNİK KILAVUZU			KORUNAN ALANLARIN TESPİT, TESCİL VE ONAYINA İLİŞKİN USUL VE ESASLARA DAİR YÖNETMELİK (Doğal peyzajlara odaklı bir yönetmeliktir, kültürel peyzajlarda koruma değeri yüksek alanları içermemektedir.)	IUCN PROTECTED AREA CATEGORIES SYSTEM
PEYZAJ KORUMA VE SINIRLI (SÜRDÜRÜLEBİLİR) KORUMA VE KULLANIM ALANLARI	<i>Doğal ve Yarı-Doğal Peyzajlarda</i> - Peyzaj Koruma Alanları	1.Derece: Salt/Mutlak Peyzaj Koruma Alanı	- Kesin korunacak hassas alanlar	- Ia Strict Nature Reserve - Ib Wilderness Area - II National Park - III Natural Monument or Feature - IV Habitat/Species Management Area - V Protected Landscape/ Seascape
		2.Derece: Salt/Mutlak Peyzaj Koruma Alanı		
		3.Derece: Bölümsel/Kısmi Peyzaj Koruma Alanı	- Nitelikli doğal koruma alanları	
	<i>Kültürel Peyzajlarda (Tarım, Yerleşim, vb) Alanlarda</i> - Sınırlı Peyzaj Kullanım Alanı		- Sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanlarının ayırt edici özellikleri	- VI Protected area with sustainable use of natural resources
KONTROLLÜ PEYZAJ KORUMA VE KULLANIM ALANLARI	<i>Doğal ve Yarı-Doğal Peyzajlarda</i> - Kontrollü Peyzaj Koruma Alanı			
	<i>Kültürel Peyzajlarda (Tarım, Yerleşim, vb) Alanlarda</i> - Kontrollü Peyzaj Kullanım Alanı			
POTANSİYEL PEYZAJ GELİŞİM ALANLARI	<i>Doğal ve Yarı-Doğal Peyzajlarda</i> - Potansiyel Peyzaj Gelişim Alanı			
	<i>Kültürel Peyzajlarda (Tarım, Yerleşim, vb) Alanlarda</i> - Potansiyel Peyzaj Gelişim Alanı			

PEYZAJ STATÜLERİ

Önemli peyzajlar

Özel peyzajlar

Simgesel peyzajlar

REFERANS KAYNAKLAR

- Şahin, Ş., Perçin, H., Kurum, E., Uzun, O. ve Bilgili, B. C., 2014. Bölge - Alt Bölge (İl) Ölçeğinde Peyzaj Karakter Analizi ve Değerlendirmesi Ulusal Teknik Kılavuzu. Müşteri Kurumların T.C. İçişleri Bakanlığı, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı olduğu, T.C. Ankara Üniversitesinin Yürütücü Kurulu olduğu ve TÜBİTAK KAMAG 1007 Programı 109G074 No'lu PEYZAJ-44 Projesi Çıktısı, 148 Sayfa, Ankara.
- Uzun O., Dilek F., Çetinkaya G., Erduran F. ve Açıksöz S. (2010). Konya İli, Bozkır-Seydişehir-Ahırılı-Yalınhüyük İlçeleri ve Suğla Gölü Mevkii Peyzaj Yönetimi, Koruma ve Planlama Projesi. Proje Raporları, Mülga T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı (Yeni T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı), Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Doğa Koruma Dairesi Başkanlığı, Ankara.